

Een gesprek met Erik De Bruyn, Elke Heirman en Stephen Bouquin Waar staat Rood! vandaag, vijf maanden na de start?

Stephen: Op vijf maanden tijd hebben we intens werk geleverd: afdelingen worden uit de grond gestampt in Gent, Limburg, Brussel, Leuven, Aalst en natuurlijk Antwerpen. Brugge en Sint Niklaas komen er aan. We beschikken over een netwerk van 1800 sympatisanten, geabonneerd op de Roodbrief. Daarvan zijn een aantal nu lid aan het worden op basis van maandelijkse bijdragen die ons financiële draagkracht garanderen. We achten het mogelijk 500 leden tegen het einde van het jaar te organiseren, en 700 à 800 tegen 1 mei 2012. We hebben een administratief secretariaat, een website die constant vernieuwd wordt met originele artikels en standpunten die je nergens elders terugvindt. We komen ook van ver: SP.a-Rood was geen georganiseerde politieke tendens maar een opiniestroming zonder leden. De helling is stijl maar de motor trekt op.

Is Rood! een nieuwe linkse partij?

Erik: Rood! is geen partij, maar een politieke beweging aan de linkerkzijde van de sp.a die het streefdoel heeft om partijen, groepen en individuen die zich in die linkerkzijde bewegen te verenigen tot een structureel, duidelijk en slagkrachtig socialistisch alternatief. Na jaren van verdeeldheid en versnippering ter linkerkzijde biedt Rood! nu eindelijk een hefboom om te verenigen.

Er is dus ruimte voor dergelijk project?

Elke: Politiek houdt niet van leegte. De Sp.a laat een grote leemte achter op haar linkerflank, deze wordt echter niet gedicht zolang er geen geloofwaardig project bestaat dat zowel de niet stemmers als de ontgoochelde sp.a'ers kan terugwinnen. Sommigen willen het ergste voorkomen en blijven daarom ondanks alles nog de sp.a steunen. Maar de sp.a zit wel in de Vlaamse regering met de N-VA! De Vandelanotte's van de sp.a stellen dat er geen draai naar links nodig is omdat de kiezers in het centrum gehaald moeten worden...

Maar hoe haal je ze daar weg?

Erik: Alvast niet door het centrum en de rechterzijde achterna te hollen zoals Patrick Janssens doet met zijn 'Voor wat hoort wat' verhaal. Zo versterk je de argumentatie van je politieke tegenstrevers. Links kan maar opnieuw geloofwaardig worden als het een wervend verhaal brengt én koppelt aan geloofwaardige mensen. De financiële crisis biedt mogelijkheden maar de sociaaldemocratie is al lang niet meer in een positie om daarop in te spelen. Dirk Van Der Maelen klaagt terecht de stijgende dividenden voor de aandeelhouders aan en pleit voor rechtvaardiger belastingen, maar wat zal er van deze retoriek overblijven in het regeerprogramma? Sociaaldemocraten worden meer

en meer ervaren als mensen die voortdurend praten over solidariteit en herverdeling, maar die als het erop aankomt in Griekenland, Portugal en binnenkort België de werkende mensen laten opdraaien voor de crisis.

Stephen: In feite is het toch wel 'godgeklaagd' dat de N-VA met haar anti-belastingretoriek en 'minder transfers' zich het imago kan aanmeten van partij die voor welvaart en welzijn zal zorgen. Maar de crisis maakt dergelijke demagogie moeilijker verkoopbaar. Alsof in de financiële storm die opsteekt Vlaanderen op haar eentje het beter zal doen... Met Rood! willen we de nieuwe breuklijn blootleggen. De basistegenstelling vandaag situeert zich tussen diegenen die het kapitalisme in crisis ten alle prijs willen redden en diegenen die opkomen voor wat de samenleving leefbaar maakt: sociale zekerheid, de index, openbare voorzieningen, degelijk onderwijs ... Je kunt echter niet én het kapitalisme gaande en staande houden én de verzorgingsstaat redden. We moeten op de juiste breuklijn gaan staan en van daaruit het 'wij' en 'zij'-kamp afbakenen.

Erik: Het kapitalisme verwoest de samenleving, zowel op sociaal als ecologisch vlak. Vandaag wordt de weinige democratie die we hadden ondermijnd door de financiële markten en de Europese betutteling. Vandaag staan we op de rand van de afgrond dankzij het ongebreideld speculeren en blind winstbejag. Met Rood! hebben wij het over échte remedies zoals een openbare bank, een regulering van de financiële sector, een fiscale revolutie waarbij de superrijken eindelijk naar vermogen worden aangesproken, dan zou links wél scoren. Maar de koers van de sp.a is niet gericht op wat goed is voor 'Werkend Vlaanderen'. De koers van de partijleiding is gericht op machtsverwerving met alle mogelijke middelen, zelfs indien dit tot gevolg heeft dat de partij de 15% niet overstijgt. De sp.a is geworden tot de linkervleugel van het bestuursapparaat.

Maar het zit toch goed: Davignon & co zeggen 'belast ons meer'...

Stephen: De overheidsschuld is sterk gestegen ten gevolge van de bankencrisis. Zowel rechts als centrumlinks zijn het er over eens dat de terugbetaling van de overheidsschuld de prioriteit nummer één is, om de markten 'gerust te stellen' zeggen ze. Dus worden overal in Europa drastische besparingsmaatregelen genomen. Overal laait het protest op en begint men te wijzen op het feit dat een kleine minderheid soms 300 keer meer verdient dan een gewone bediende. In feite is redenering van Davignon eenvoudig: 'ik begin er zelf over, aldus help ik de komende regering om op iedereen te besparen, en bovendien leid ik de aandacht af van het feit dat bedrijven steeds minder belast worden'. Ergens weten die heren ook dat de financiële storm die nu opsteekt opnieuw het kapitalisme zal doen daveren op zijn grondvesten.

Wil Rood! deelnemen aan de eerstvolgende gemeenteraadsverkiezingen?

Elke: Rood! gaat deelnemen aan de verkiezingsstrijd maar daarom niet altijd onder eigen vlag. Samen met anderen steunen we lokale eenheidsinitiatieven zoals Leef! in Herzele en Zaventem of nog DemokratiEdegem. In sommige gemeenten willen kameraden van Rood! een eigen lijst indienen, in andere situaties moet de discussie nog beginnen. Een zaak is duidelijk: deze gemeenteraadsverkiezingen zullen een nationale inzet hebben: N-VA wil overal de CD&V halveren en de komende jaren (reeds nu het geval) zullen alle gemeenten op droog zaad komen te zitten. We gaan moeten knokken voor de sociale budgetten, onderwijs en cultuur!

Erik: Onze eerste keus in de Scheldestad gaat naar een linkse eenheidslijst met een nieuwe naam, dus niet verwijzend naar kartelpartners, om aldus de drempel te verlagen en alle politiek daklozen ook actief te betrekken. Groen! kiest vandaag overduidelijk voor bestuursparticipatie terwijl wij dit verre van evident vinden. Vandaag is er eerst en vooral een democratische en sociaal-ecologische oppositie nodig, niet enkel vanwege de sociale bewegingen maar ook in de gemeenteraad. Je gaat binnen een coalitie niet veel kunnen doen als je niet eerst de krijtlijnen verlegt vanuit de oppositie. Daarom spreken we sinds begin september met PVDA over een kartel. Voor de PVDA is dit enkel mogelijk als hun naam vooraan staat en indien Peter Mertens de lijsttrekker wordt. Dergelijke formules kan voor ons maar bespreekbaar zijn indien Rood! op een gelijkwaardige basis kan

deelnemen, zowel qua zichtbaarheid als verkiesbaarheid en dit niet alleen voor mijzelf. Eenheid is een plus op voorwaarde dat beide partners evenwaardig naar de kiezer gaan. Anders gezegd: de enen mogen de anderen niet misbruiken als electorale waterdragers.

Stephen: In de Antwerpse configuratie biedt het kartel-voorstel van de PVDA een zekerheid, namelijk twee PVDA verkozenen in de gemeenteraad. Dit is weinig serieus. Bovendien heeft samenwerking met de PVDA voor ons ook wel een kostprijs. Dergelijke onevenwichtige alliantie beperkt onze actieradius naar bredere lagen want we worden dan in hetzelfde hoekje geplaatst... Moest de PVDA net zoals de Nederlandse SP de navelstreng met een bepaald marxisme-leninisme écht doorgeknipt hebben, dan zouden de zaken er heel anders voorliggen. Wij denken dat de huidige PVDA niet op haar eentje kan doorbreken omdat er in Vlaanderen nooit een traditie heeft bestaan van communistische massa-partij. Met de verrechtsing van de sp.a is er wel ruimte maar deze kan niet enkel en alleen opgevuld worden door PVDA+ en juist daarom is er een nieuwe politieke kracht nodig, samengesteld uit diverse tradities van de linkerzijde.

Welke houding neemt Rood! aan tegenover de vakbonden?

Stephen: Rood! is overtuigd van het belang van de vakbonden. Zonder sterke vakbonden zijn werkers een vogel voor de kat en keren we terug naar patronale willekeur en almacht. Patronaat is elke voorstander van sociale dialoog als hun agenda wordt gevolgd. Wij denken dat er krachtsverhoudingen moeten opgebouwd worden zoniet verdwijnt de syndicale agenda van de onderhandelingstafel, dat hebben we gezien met het IPA. Rood! wil bijdragen aan de concrete vakbondsstrijd (zoals ons initiatief met 'De Ketting' bij GM-Opel), maar wil tegelijk syndicalisten een politieke megafoon aanreiken. De vakbonden hebben rond vele standpunten in feite geen politiek verlengstuk meer. Dit wordt bijna als normaal aanzien! Sp.a is nog steeds voorstander van een minimumdienstverlening bij het spoor en toch stond ACOD'er Jos Digneffe op de senaatslijst bij de laatste verkiezingen... Waarom niet maar doe het dan niet gratis, vecht voor het standpunt van je vakbond binnen de partij! Maar in feite gebeurt dat niet en daarom nodigen we ABVV'ers uit plaats te nemen bij Rood! ACV'ers zitten nog meer met een gebrek aan politiek verlengstuk. Daarom gaan we in dialoog met syndicalisten en standpunten uitwerken rond een aantal hoogdringende kwesties. Zo geven we syndicalisten de kans eens met een roodgroene vuist op tafel te slaan.

Wat met de andere sociale bewegingen ?

Elke: Rood! wil de lijn van sp.a Rood voortzetten in het meewerken aan brede burger-initiatieven (zoals Ademloos, tegen het BAM-tracé van de Oosterweelverbinding te Antwerpen) die opkomen voor de democratische rechten, de sociale rechten en de leefomstandigheden van gans de bevolking. Wij willen steeds de onafhankelijkheid van sociale bewegingen respecteren, zijn niet uit op recuperatie maar denken dat een politieke beweging zoals Rood! juist het nut heeft een aantal verloren en vergeten eisen of kwesties terug op de agenda te brengen, via verkiezingen of via burgeracties.

Wat denkt Rood! over de PS?

Erik: Zonder illusies te hebben in de aard van de leiding van de PS in Brussel en Wallonië blijft Rood! groot belang hechten aan de eenheid tussen alle linkse en socialistische krachten in geheel België. In de beginselverklaring wordt het internationalisme van onze strijd benadrukt; het is daarom in de eerste plaats belangrijk dat alvast in België de pogingen van de elites om de werknemers te verdelen worden verijdeld. Net zoals Bart De Wever het goed kan vinden met de Waalse patroons, staat de Vlaamse arbeider dicht bij de Waalse en de Brusselse arbeider dan bij het Vlaamse patronaat.

Wat zijn de plannen voor de komende maanden?

Erik: Ik ga de komende twee maanden op tournee met mijn nieuwe boek "De terugkeer van de dwarsliggers". Met dit boek verdedig ik de stelling dat het zo niet verder kan, dat de democratie en

de samenleving naar de vaantjes gaat als we niet snel een andere koers varen. In België en in Europa. Dit is geen naïeve droom. Overal is men de situatie meer dan beu; overal groeit sociaal protest. Dat is geen toeval: overal worden mensen geconfronteerd met de gevolgen van de zelfde crisis en overal wordt hetzelfde soberheid gevoerd op ondemocratische wijze. De lichtpunten zijn de landen waar de bevolking zich heeft laten horen. In IJsland werden de banken niet gered op kap van de belastingbetaler maar werd wel het spaargeld veilig gesteld. In IJsland heeft de bevolking per referendum verschillende keren maatregelen afgewezen die desondanks kosten van de crisis wilden afwentelen op diegenen die er voor niets tussenzaten.

Stephen: Met Rood! werken we in de komende weken aan een alternatief op het besparingsbeleid. De openbare schulden ten gevolge van de bankencrisis mag niet uitgesmeerd worden over de hele bevolking; het is een illegitieme schuld die in feite toebehoort aan de banken en de speculanten. Er mogen dus geen saneringen komen, er moeten nieuwe inkomsten gehaald worden, daar waar het geld zit. We zullen hierrond campagne voeren en tegelijkertijd ijveren voor een linkse frontvorming rond bepaalde sleuteleisen. Daarnaast bereiden we vanaf november onze stichtingsconferentie voor die zal plaatsvinden op zaterdag 28 januari te Antwerpen. Dit wordt ons eerste belangrijk rendez-vous en rond 1 mei komt er een tweede. Intussen roepen we alle sympatisanten op lid te worden en hun steentje bij te dragen. Het avontuur is pas begonnen!

Dit artikel verscheen eerder op <http://roodlinks.be/>